

Handicaprådet

Social- og arbejdsmarkeds Sekretariat

Telefon +45 8915 1515

Sekretær for Handicaprådet

Herdis Kruse Bennedsgaard

Herdis.kruse.bennedsgaard@randers.dk

www.randers.dk

08. 09. 2026/ 00.22.04-P35-7-26

Høringssvar Handicaprådet dagsorden pkt. 40– Budget 2027 - 2030

Randers Handicapråd har på Rådets ordinære møde den 03.09.2026 behandlet forslag til budget 2027 – 2030 og har følgende bemærkninger og forslag.

Forebyggende indsatser på børne- og voksenområdet

Rådet ønsker et stærkere fokus på forebyggende indsatser på børne- og voksenområdet, hvor tidlig indsats, tværfagligt samarbejde og gode overgange fra hjem til dagtilbud, skole, uddannelse og voksenlivet tænkes langt mere systematisk ind.

Der bør arbejdes målrettet på at nedbryde siloer og styrke samarbejdet på tværs, så borgerens behov er styrende for indsatsen, og økonomiske hensyn ikke står i vejen for den rette og forebyggende løsning.

En systematisk kortlægning af bl.a. ufrivilligt skolefravær samt komplekse og særligt indsatskrævende enkeltsager kan skabe vigtig viden om mønstre og årsager, og give kommunen bedre mulighed for at lære på tværs og sætte tidligere ind.

Fokus på unge mellem 18-40 år

Der er meget fokus på de unge uden uddannelse. Rådet opfordrer til, at der sættes fokus på de unge 18-40 årige, der fx, har en neurodivergens diagnose men lykkes med at tage en uddannelse, med støtte. Støtten ophører typisk når den unge afslutter uddannelsen, og den unge kan så først få hjælp, når de i længere tid ikke lykkes med at få og/eller fastholde et arbejde. Ofte først når de falder ud af dagpengesystemet. På det tidspunkt er de unge så skadede, at der er flere af dem, der aldrig kommer ud i arbejde igen, og det til trods for at de har en uddannelse.

Rådet opfordrer kommunen, som arbejdsplads, til at have et stort fokus på disse unge, så man ikke risikere at miste dem.

Man kunne f.eks. lave en rådgivning, hvor de unge og deres forældre kunne få viden om hvad der findes af muligheder for hjælp.

Boligplaceringer, Kollegiegårdens grund m.v.

Da placeringer af nye boliger, og investeringerne i dem rækker mange årtier ud i fremtiden, bør kommunen ikke udelukkende interessere sig for arealer, der i forvejen er kommunalt ejede. Det kan give en tilfældig skævvridning af planlægningen i forhold til, hvordan der i kommunen opnås sammenhæng i inklusionen af borgernes levede liv i det øvrige samfund.

Rådet anbefaler derfor Randers kommune at være mere proaktiv omkring placeringsmuligheder for nye bosteder m.v. Det gælder om at være ude med tidlig rammesætning og medplanlægning, når der opstår nye boligudviklingsplaner (kommunale, såvel som private), og også om at være mere åben for placeringer 'nye' steder i kommunen f.eks. Romalt? Spentrup? Langå? Stevnstrup? Lokationer, hvor der kan etableres et solidt og positivt samspil med lokalområderne.

I den forbindelse undrer det således Handicaprådet meget, at der aktuelt ikke længere diskuteres placeringsmulighed for et nyt bosted på en del af Kollegiegårdens grundareal.

Handicapkonventionen i praksis

Rådet vil her gøre opmærksom på den markante og kritiske 2024-anbefaling fra FNs Handicapkomité til danske myndigheder om at afinstitutionalisere; herunder at undgå at opføre nye, institutionslignende tilbud, samt gradvist at afvikle eksisterende, store bosteder. Randers Kommune bør naturligvis være med til at efterleve denne anbefaling/målsætning.

Bostedet Neptunvej er med 49 boligenheder blandt de største i landet, og samtidig det største i Randers. I den videre boligplanlægning bør stedet have skærpet økonomisk opmærksomhed, med hensyn til den daglige funktion og trivsel for borgerne, med hensyn til ordentlige udearealer og omgivelser, og i forhold til trafiksikkerhed, forurening og støjbelastning.

I samme boldgade anbefaler Handicaprådet, at byggeplaner i det grønne område vest for bostedet Høvejen med dets 42 lejligheder ikke resulterer i en samlet mega-institutionalisering på yderligere 16 - 20 bo enheder. Der bør i stedet investeres i et nyt, selvstændigt botilbud, markant adskilt fra det bestående og gerne ud mod Kærgade.

Hjælpe midler

Der er meget lang ventetid på de hjælpemidler, som bevilges af visitationsenheden. Det er utrygt for borgere, som har behov for at få kompenseret for deres funktionsnedsættelse. Rådet anbefaler, at der vurderes, om bevillingen af nogle af hjælpemidlerne kan flyttes ud til distrikts ergo- og fysioterapeuterne hvor der ikke er ventetid på bevilling af de hjælpemidler, der kan bevilges der. Og at der ses på om sagsbehandlingen kan forenkles, så det ikke kræver så mange personaleressourcer.

Rådet appellerer til, at visitationen og sagsbehandlingen på Hjælpemiddelområdet tilføres de nødvendige medarbejderressourcer, for en nedbringelse af ventelisterne til et niveau, der i det mindste er i overensstemmelse med områdets udmeldte behandlingsgarantier mv.

Tandpleje

Som det gælder for næsten alle andre offentlige sundhedsordninger, bør det ikke koste noget at deltage i kommunens omsorgstandpleje og specialtandpleje. Det er en paradoks forhindring, som bør fjernes.

Tandsundhed er jo meget vigtig for hele kroppens helse, og det gælder især for mennesker med betydelig varigt nedsat funktionsevne, herunder sindslidelser, udviklingshandicaps og kronisk nedsat førlighed - som er de voksne borgere, de to tandplejeordninger henvender sig til.

Randers Kommune bestemmer selv, om ordningerne skal være belagt med gebyrer eller ej, men følger desværre her de årligt udmeldte maksimaltakster fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, ligesom en række andre kommuner gør. I år er det kr. 635,- for deltagelse i omsorgstandplejen, og 2.380,- for deltagelse i specialtandplejen! Hvert år. Midlerne udredes typisk af overførselsindkomster.

I 2026 deltager cirka 300 borgere i omsorgstandplejen og cirka 630 i specialtandplejen. Der er stadig et efterslæb m.h.t. tilslutning til ordningerne.

Handicaprådet ser derfor gerne, at kommunen fremover nedsætter taksten til 0,- kroner, så der i det mindste ikke er den underlige barriere for, at flere sårbare borgere med komplekse udfordringer kan benytte sig af kommunens tilbud.

Socialområdets økonomiske plan - de fire scenarier for væresteds områderne

Rådet mener ikke at de faktiske menneskelige økonomiske og praktiske konsekvenser af ændringer på væresteds området er beskrevet fyldestgørende nok til, at der kan træffes en kvalificeret beslutning

Enkeltmandstilbud på socialområdet

Den store og tilsyneladende vedvarende stigning i antallet af indsatskrævende, såkaldt dyre enkeltsager sprænger de afsatte rammer på socialområdet. Det har og vil koste yderligere store forringelser for et socialområde, der i forvejen bløder.

De i budgetmaterialet beskrevne forslag om intern etablering af enkeltmandstilbud, der forventes at medvirke til at nedbringe de kommende års tilgang af nye komplekse sager på specialområdet, kan Rådet kun hilse velkommen. Men forudsætningen for at tiltagene får en effekt, beror på at den nødvendige medarbejderfaglighed, fysiske faciliteter og de lokale samarbejds- og borgerinddragelsesforhold er forberedte og tilstede, når tiltagene igangsættes.

Rådet vil henlede opmærksomheden på, at der kan være tale om højt specialiserede tilbud, hvorfor der kan mangle faglige kompetencer, indtil disse over tid opbygges i egne tilbud.

Afvikling af Møbelcirklen

En afvikling af Møbelcirklen vil ud over de menneskelige konsekvenser, være i modstrid med Hvidbogens ideer og med de tanker om genbrug/det grønne der ligger til grund for at Møbelcirklen blev en realitet.

Demografiregulering

Rådet mener principielt, at socialområdet bør ligestilles med de øvrige områder.

Vel vidende om socialområdets særlige kompleksitet af hjælp, der ydes borgere, er en stor udfordring, når det skal opgøres, om der er vækst, stilstand eller tilbagegang, vil Rådet fortsat pege på en model, der giver fuld demografiregulering. Inspiration til en model hertil kan bl.a. findes i andre kommuner med en lignende efterregulering.

Derfor er Rådet fortsat uforstående overfor, at der i basisbudgettet peges på en fortsættelse af en beskeden 50% demografiregulering på Handicapområdet.

En vækst i tilgangen af borgere til socialområdet med kun 50% efterregulering, betyder rent faktisk yderligere velfærdsforringelser for denne del af befolkningen.

Som en anbefaling og en begyndelse kunne Fremtidens Randers afprøve en model med 75% demografiregulering på handicapområdet.

Kommentar til ansættelse af medarbejder til kontrol af priser fra sociale tilbud

Det undrer Rådet, at der i budgetforslaget afsættes midler til en medarbejder, som skal kontrollere de eksterne udbydere af specialiserede botilbud.

Det er en tung og svær opgave at løfte. Det handler ofte om svært tilgængelige/gennemskuelige forhold.

Da tilbuddene ofte handler/samarbejder med flere kommuner, vil det optimale være en fælleskommunal/regional kontrol indsats. I stedet for flere små lokale indsatser, vil dette yderligere være med til at sikre den faglighed der kræves.

Fremtidens byråd

Rådet forventer/håber at Fremtidens Byråd vil prioritere og beslutte økonomiske rammer, som matcher de faktiske udgifter, socialområdet har.

På vegne af Randers Handicapråd

Flemming Sørensen

Formand